

kan være en viktig faktor som er verdt å tenke på i hverdagsmøtet med mange pasienter.

Dagfinn Haarr
Sentrum legesenter
Kristiansand

Nyttig oppslagsverk om barnekirurgi

Refsum S.

Barnekirurgi

2. utg. 268 s, tab, ill. Hvalstad: Forlaget Vett & Viten, 2006. Pris NOK 398
ISBN 82-412-0632-1

Dette er en revidert utgave av en tilsvarende bok som utkom første gang i 1999. Det var den første norske lære- og oppslagsbok i barnekirurgi. Den er ment å være en veileder og oppslagsbok for kirurger under spe-

sialistutdanning, for barneleger og fødselsleger, helsestasjonsleger og allmennpraktiserende leger.

Stoffet er systematisk oppbygd, med ti kapitler hvor alle kapitlene innledningsvis har en detaljert innholdsfortegnelse. De fem første kapitlene omhandler fosterdiagnostikk, de spesielle fysiologiske forhold i neonatalperioden, perioperativ behandling av neonatale, og kirurgiske tilstander i neonatalperioden. De neste tre kapitlene beskriver kirurgiske sykdommer innen gastroenterologi og urologi. Det er et eget kapittel om behandling av solide svulster hos barn, og avslutningsvis er det et kapittel om traumatologi. Resultatet er en grundig og oversiktlig innføring i barnekirurgi.

Forfatteren har hatt som målsetting å lage en kortfattet og samtidig innholdsrik bok for medisinstudenter og leger som behandler barn med kirurgiske sykdommer. Derfor kan enkelte emner innen urologi virke litt for omfattende og kanskje bære preg av forfatterens spesielle interesse for denne del av barnekirurgien. I kapitlet om obstruktiv uropati burde også urethraklaffer være omtalt selv om emnet er utførlig beskrevet under livstruende tilstander i neonatalkirurgi. I kapitlet om traumatologi er det beskrevet at så mange som 12 000 barn hvert år blir innlagt i sykehus med skader. Derfor synes jeg dette kapitlet burde vært mer utførlig omtalt i en ellers så detaljert bok om barnekirurgi. Enkelte emner om «gammeldagse» behandlingsmetoder burde vært kortet ned, og i stedet burde generelle behandlingsprinsipper av skadede og multi-traumatiserte barn fått enda bredere og mer presis omtale.

Boken har en flott layout med fine illustrasjoner og bilder, og den er oversiktlig og lettlest. Den kan absolutt anbefales som et nyttig oppslagsverk for alle som kommer i befatning med eller behandler barn med kirurgiske sykdommer og skader.

Ole Schistad
Barnekirurgisk avdeling
Ullevål universitetssykehus

Familieterapeutiske metoder

Halvorsen I, Ropstad I, Rishovd Rund B, et al.

Foreldre og fagfolk i samspill

Behandling av psykiske vansker hos barn og unge. 302 s, tab, ill. Stavanger: Hertervig Forlag, 2006. Pris NOK 299
ISBN 82-92023-67-4

Alle forfatterne har eller har hatt en tilknytning til Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling (BUPA) ved Sykehuset Buskerud. De ønsker å bringe kunnskap om ulike familieterapeutiske metoder ut til et bredt spekter av fagfolk som arbeider med barn og unge med psykiske vansker. De har også ønsket å vise at flerfaglig integrering av klinisk forskning har en viktig plass i klinisk arbeid.

Boken er generelt preget av respekt og forståelse for foreldres betydning og oppgaver i sine barns liv. Den består av en teoridel og en praksisdel. Teoridelen beskriver av skillene mellom kvalitativ og kvantitativ forskningstradisjon innenfor ulike fagområder kan være avklarende for mange med en utpreget biomedisinsk forskningstradisjon. Det samme gjelder etiske utfordringer i klinisk praksis.

De mest interessante og meningsfylte kapitlene finnes i praksisdelen som beskriver en rekke tiltak og modeller som spenner over et vidt felt. Bl.a. dreier det seg om en modell for veiledning av foreldre til premature barn og arbeid med gravide kvinner og spedbarn og småbarn, med overgang til de mer empirisk funderte metodene som Marte meo (Av egen kraft), Parent management training, Oregon-modellen (PMTO) og multisystemisk terapi (MST).

Behandling av anoreksi som et samarbeid mellom familie, barneavdeling og barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling (BUPA), og behandling av unge overgripere fremstilles på en pedagogisk måte. Den tar høyde for multifaktorielle sammenhenger og viser til konkrete behandlingsprinsipper som er basert på empiriske funn.

Med 23 forfattere, hvorav to er barnepsykiatere, er det vanskelig å unngå gjentakelser. I enkelte kapitler kommer det også frem en vegring fra enkelte forfattere mot å forholde seg til en biopsykososial modell i utredning og terapi. Sitat: «Hadde jeg befunnet meg innenfor en biomedisinsk tradisjon, ville jeg sannsynligvis forfulgt en hypotese om ADHD diagnose. Jeg ville

iverksatt et diagnostisk arbeid i den retning på grunn av hans uro og konsentrasjonsvansker som skolen rapporterte.» Hvert kapittel har egne referanselister, men også disse er preget av ujevn kvalitet i form og innhold. Til dels mangler referanser som er nevnt i teksten, og det vises til muntlige presentasjoner.

Til tross for disse innvendinger etterlater leseren ingen tvil om at det ved Sykehuset Buskerud arbeides systematisk og grundig, og at det pågår aktiv forskning. Omtalen av det fylkesdekkende tilbudet om øyeblikkelig hjelp ved BUPA med ambulant og poliklinisk behandling som alternativ til innleggelse, beskriver arbeidsform, kapasitet og bruk av personalet på en måte som fortjener interesse og respekt. Som Gro Harlem Brundtland sier i forordet: «Boken bærer preg av et sterkt faglig engasjement, optimisme og tro på betydningen av den innsatsen barn, foreldre og behandlere gjør sammen.» Den kan absolutt være av interesse for de mange kategorier fagpersonell som arbeider med barn og unge med psykiske vansker. Dessuten er det innen psykisk helsevern for voksne fortsatt behov for bedre kunnskap om og tiltak overfor familien til den psykisk syke. Denne boken viser de mange intervensjonsmuligheter som foreligger når foreldre og fagfolk kan samarbeide.

Inger Helene Vandvik
Slependen

Møter med det kulturelt fremmede

Nergård J-I.

Den levende erfaring

En studie i samisk kunnskapstradisjon. 269 s, ill. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag, 2006. Pris NOK 348
ISBN 82-02-25665-8

Mer enn 15 års feltarbeid i samiske samfunn i Finnmark ligger til grunn for dette omfattende arbeidet som er en tilnærming til den samiske kunnskaps-tradisjonen. Leseren føres inn i en fortellertradisjon vevet uløselig sammen

med et dagligliv som er så levende beskrevet at det kjennes i kroppen underveis i lesingen.

Tidlig i boken beskriver forfatteren et år i reindriften, – korte beretninger om dyr og arealer, om tradisjonens bærekraftige samspill med naturen gjennom kulturen i vid forstand. Det handler om dyrekjøpte erfaringer, om en kollektiv visdom nedfelt i fortellinger som til dels er sakraliserte.